

Programma 3. Leefbaarheid, duurzaam en groen

Toelichting per onderwerp

1. Afvalinzameling (voordeel € 717.000)

De lasten vallen € 0,168 mln. lager uit. Dit is veroorzaakt door lagere kapitaallasten. In 2025 is er voor ruim € 3,0 mln. aan voertuigen gekocht en dat geeft pas met ingang van 2026 kapitaallasten. Daardoor valt het budget voor 2025 vrij. Daarnaast zijn eenmalige nadelen behaald op externe ondersteuning, energie, aanschaf minicontainers en onderhoudskosten voertuigen.

Op de baten is een voordeel behaald van € 0,549 mln. De afvalstoffenheffing valt € 0,381 mln. hoger uit omdat er meer objecten (huishoudens) zijn. Dit voordeel is in de Perspectiefnota 2026 verwerkt.

De exploitatie van de afvalstoffeninzameling is voor 2025 niet volledig kostendekkend. In overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt € 0,118 mln. onttrokken uit de 'Voorziening middelen derden afval' ten gunste van de exploitatie. Tot slot is de opbrengst voor oud papier door een hogere vergoeding € 0,05 mln. hoger.

2. Regeling aanpak energiearmoede (budgettair neutraal)

Het rijk heeft middelen beschikbaar gesteld om energiearmoede tegen te gaan. De middelen worden gericht ingezet om huishoudens in een kwetsbare positie vanwege de gestegen energielasten te ondersteunen bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen. In 2025 is hiervoor € 1,27 mln. in de begroting opgenomen. Het budget is gericht op grotere isolatiemaatregelen en wordt verstrekt aan woningcorporaties. Deze zijn nu bezig met de voorbereiding en de verwachting is dat de woningcorporaties de uitvoering in 2026 afronden. Dit geeft voor 2025 een voordeel omdat de uitgaven in 2026 plaatsvinden. Het kabinet heeft de bestedingstermijn van de regeling verlengd tot en met 2027.

3. Duurzaamheidsfonds (budgettair neutraal)

In de jaarschijf voor 2025 is een budget opgenomen van € 1,7 mln. Naar verwachting wordt hiervan ca. € 0,6 mln. besteed. Het restant van € 1,1 mln. wordt gehêfaseerd naar latere jaren. Voor de lagere besteding zijn verschillende redenen. De animo bij inwoners om te investeren in de verduurzaming van het eigen vastgoed lijkt om politiek-economische redenen en de daarmee ontstane onzekerheden verminderd. Om bewoners te motiveren zijn extra inspanningen nodig. De uitvoeringscapaciteit is hierop in 2025 aangepast. Vanuit het rijk is consistentie in beleid en duidelijkheid over regelgeving en subsidies essentieel. Daarnaast zullen we op basis van de opgedane ervaringen in de 2e helft bekijken of de meerjarenbegroting moet worden aangepast. Hier komen we zo nodig bij de komende Perspectiefnota op terug. Tegenover de lagere kosten staat een lagere onttrekking uit het duurzaamheidsfonds.

4. Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) (budgettair neutraal)

In 2025 is er meer duidelijkheid verkregen over de continuering en de omvang van de vergoeding van het rijk voor 2026-2030. Dit geeft de zekerheid om verder te werken aan de versterking van de gemeentelijke organisatie voor het uitvoeren van de klimaat- en energietaken. Hierbij is de formatie gesplitst in een vaste en flexibele schil. Voor 2025 worden uitgaven verwacht tot ca. € 2,5 mln. Ten opzichte van de begroting is dit een stijging van € 0,25 mln. Tegenover de hogere uitgaven staat een even hogere subsidie.

5. Riolering en waterlopen (voordeel € 350.000)

De kosten van het dagelijks onderhoud van de riolering zijn lager doordat er minder baggerwerkzaamheden worden uitgevoerd door de waterschappen (€ 0,3 mln.). Van dit voordeel wordt het gedeelte dat betrekking heeft op de rioolheffing gestort in de voorziening middelen derden (€0,15 mln.). Voor het dagelijks onderhoud zijn incidenteel de uitgaven lager (€ 0,2 mln.). De inkomsten uit de rioolheffing zijn € 0,3 mln. hoger dan begroot. Deze hogere inkomst wordt gestort in de voorziening middelen derden. Per saldo wordt € 0,45 mln. gestort in de voorziening middelen derden riolering en valt € 0,35 mln. vrij.

6. Onderhoud openbare ruime (budgettair neutraal)

De planning voor het groot onderhoud is gewijzigd voor de herinrichting van de Eerste Stationsstraat, de herbestrating Molenstraat en omgeving (gedeeltelijk), aanpak van dijken en bestrating bij de Louis Couperushove en onderhoud van de bestrating bij de Spieringsloot. Het effect op het budget voor onderhoud in 2025 zal naar verwachting uitkomen op een voordeel van € 0,16 mln. en wordt gestort in de egalisatiereserve groot onderhoud bovengronds.

7. Groot onderhoud Europaweg (budgettair neutraal)

De uitvoering is verschoven naar 2026. Het incidentele budget van € 1,25 mln. is in 2025 niet nodig. De onttrekking uit de "brede bestemmingsreserve" vindt daardoor dit jaar niet plaats. Deze herfasering wordt meegenomen in het resultaatbestemmingsvoorstel.

8. Kunstwerken (voordeel € 670.000)

Uit onderzoek is gebleken dat bij de Coornherthove vervanging van de grondkering nodig is in plaats van groot onderhoud. De uitvoering van werkzaamheden wordt daarom verplaatst naar 2030. Het bedrag voor het groot onderhoud van € 0,67 mln. valt vrij in 2025 en de uitvoering wordt opgenomen in de vervangingsplanning in jaarschijf 2030.

9. UPV vergoeding (budgettair neutraal)

Gemeenten ontvangen van verpakkingsproducenten een vergoeding voor de kosten van het opruimen van zwerfafval van wegwerpplastic. De vergoeding aan gemeenten valt lager uit dan op basis van de eerder door Rijkswaterstaat afgegeven proefberekening was verwacht. De uitkering over het jaar 2024 is € 85.000 lager en over 2025 en € 57.000 lager. Op 2 september 2024 heeft de raad besloten om deze bijdrage budgettair neutraal in te zetten. De gevolgen voor de aanpak van zwerfafval worden in de 2e helft van 2025 herzien (toezegging 674).

10. Inkomsten herstelwerkzaamheden (budgettair neutraal)

De inkomsten uit vergoedingen voor weg en groenherstel naar aanleiding van graafwerkzaamheden voor de aanleg van kabels en leidingen vallen naar verwachting € 0,1 mln. lager uit. Dit komt door minder graafwerkzaamheden voor de aanleg van glasvezel. Hiertegenover staan lagere kosten voor klein onderhoud asfalt en elementen (€ 0,1 mln.).

11. Subsidiebijdrage voor verkeersregelininstallaties (voordeel € 130.000)

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) heeft een subsidie toegekend van € 0,13 mln. als bijdrage in de kosten van projecten die bijdragen aan de verkeersveiligheid, waaronder projecten die betrekking hebben op verkeersregelininstallaties.

12. Opheffen voorziening Nelson Mandelabrug (voordeel € 186.000)

De voorziening Nelson Mandelbrug is getroffen ter dekking van de kosten die gemoeid zijn met het huren van een tijdelijke brug. Op grond van het BBV dient de voorziening vrij te vallen op het moment dat de kosten voor deze tijdelijke voorziening vast zijn komen te staan. Het bedrag dat in de voorziening resteert is € 0,243 mln. en dit bedrag valt vrij in 2025. Hiertegenover staat een even grote opname van de lasten in de reguliere begroting voor de jaren 2025 t/m 2027. Voor 2025 bedragen deze lasten € 85.000. Voor de dekking van de kosten in 2026 en 2027 van in totaal € 186.000 zal een voorstel tot budgetoverheveling worden gedaan. Budgetoverhevelingen worden betrokken bij de besteding van het jaarresultaat.

13. Tijdelijke gronddepot Nieuwe Driemanspolder (budgettair neutraal)

De verwachting was dat de maximale capaciteit van het gronddepot in 2025 bereikt zou zijn. Dit is echter nog niet het geval. Daardoor loopt de exploitatie van het gronddepot de komende jaren nog door. De baten en lasten stijgen in 2025 met € 0,1 mln. en meerjarig incidenteel met € 0,1 mln.

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Doel- stelling	Onderwerp	Lasten/ baten	Afwijking TB2 '25	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	3.1	Afvalinzameling	Lasten	168	Voordeel	Eenmalig
		Afvalheffing en overige baten	Baten	549	Voordeel	Eenmalig
2	3.1	Regeling aanpak energiearmoede	Lasten	1.270	Voordeel	Eenmalig
		Subsidie	Baten	-1.270	Nadeel	Eenmalig
3	3.1	Duurzaamheidsfonds	Lasten	1.100	Voordeel	Eenmalig
		Onttrekking reserve	Baten	-1.100	Nadeel	Eenmalig
4	3.1	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	Lasten	-250	Nadeel	Meerjarig
		Subsidie	Baten	250	Voordeel	Meerjarig
5	3.2	Riolering en waterlopen	Baten	300	Voordeel	Eenmalig
			Lasten	500	Voordeel	Eenmalig
		Storting in de voorziening middelen derden riolering	Lasten	-450	Nadeel	Eenmalig

6	3.2	Groot onderhoud openbare ruimte	Lasten	160	Voordeel	Eenmalig
		Storting in de egalisatiereserve bovengronds	Baten	-160	Nadeel	Eenmalig
7	3.2	Groot onderhoud Europaweg	Baten	1.240	Voordeel	Eenmalig
		Onttrekking reserve	Lasten	-1.240	Nadeel	Eenmalig
8	3.2	Kunstwerken	Lasten	670	Voordeel	Eenmalig
9	3.2	UPV vergoeding	Baten	-140	Nadeel	Eenmalig
		Verlaging budget	Lasten	140	Voordeel	Eenmalig
10	3.2	Inkomsten herstelwerkzaamheden	Baten	-100	Nadeel	Eenmalig
		Verlaging budget	Lasten	100	Voordeel	Eenmalig
11	3.2	Ontvangen subsidie verkeersveiligheid	Baten	130	Voordeel	Eenmalig
12	3.2	Opheffen voorziening Nelson Mandelabrug	Baten	243	Voordeel	Meerjarig
		Kosten huur tijdelijke brug	Lasten	-85	Nadeel	Meerjarig
13	3.2	Tijdelijk gronddepot Nieuwe Driemanspolder	Baten	100	Voordeel	Meerjarig
			Lasten	-100	Nadeel	Meerjarig
Saldo programma 3				2.025	Voordeel	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
1	Vervanging kunstwerken	364	Als gevolg van herfaseringen (onder andere Pinaskade) in de uitvoering wordt € 0,36 mln. overgeheveld naar volgende jaren.
2	Vervanging wegen	4.488	Als gevolg van herfaseringen (onder andere 1e Stationsstraat, Molenstraat, Wilhelminapark) in de uitvoering wordt € 4,48 mln. overgeheveld naar volgende jaren.
3	Vervanging beschoeïingen en groen	989	Als gevolg van herfaseringen in de uitvoering wordt € 0,98 mln. overgeheveld naar volgende jaren op basis van inspecties die gedaan zijn in 2025.
4	Voorziening middelen derden afval	-118	De regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplichten de gemeente om een batig saldo uit de 'Voorziening middelen derden afval' in te zetten als de afvalstoffenheffing niet 100% kostendekkend is.
5	Voorziening Nelson Mandelabrug	-243	De voorziening Nelson Mandelabrug wordt in 2025 opgeheven en valt vrij. De lasten voor de huur van de tijdelijke brug worden opgenomen in de reguliere begroting.
6.	Voorziening middelen derden riolering	450	€ 0,45 mln. wordt gestort in de voorziening middelen derden riolering als gevolg van niet uitgevoerde baggerwerkzaamheden en hogere inkomsten uit de rioolheffing.

Risico's

Faillissement Groupcard

Op 17 mei 2024 zijn de Gemeente en Groupcard een overeenkomst aangegaan met betrekking tot de doe-het-zelf isolatieregeling. Groupcard heeft een wanprestatie gepleegd bij de uitvoering van deze overeenkomst door niet binnen de overeengekomen termijnen een werkende applicatie op te leveren die het voorwerp was van de overeenkomst. De Gemeente heeft de overeenkomst daarom in december 2024 ontbonden. Door de wanprestatie en de ontbinding lijdt de Gemeente aanzienlijke schade. Groupcard is aansprakelijk gesteld voor deze schade en de schade is in het voorjaar van 2025 ook begroot en onderbouwd aangeleverd aan Groupcard. Inmiddels is Groupcard Commercial B.V. failliet verklaard. We hebben inmiddels bij de curator de totale vordering tot schadevergoeding (voor meer dan € 50.000) ingediend.

De vordering is € 0,105 mln. Omdat in de begroting geen rekening is gehouden met deze inkomst, en de invorderbaarheid van het bedrag momenteel onzeker is, wordt er op dit moment geen melding gemaakt van een afwijking met een financieel effect.

Ook voor de uitvoering van de Zoetermeerpas is een schadeclaim ingediend (zie programma 1).

Technische begrotingswijzigingen

Geen technische begrotingswijzigingen.